

התובע:

ניסים מגנאג'י

ע"י ב"כ עוה"ד טל שפירא ושחר קונפורטי
מרחוב יעבץ 33, תל אביב, 6525832
טל: 03-7961000 ; פקס': 03-7961379

- נ ג ד -

הנתבע:

מוחמד בכרי

ע"י ב"כ עוה"ד חוסיין אבו חוסיין
ת.ד. 290, אום אל פאחס, 30010
טל: 04-6313640 ; פקס': 04-6312915

וע"י עו"ד מיכאל ספרד ואח'
מרחוב דוד חכמי 12, תל אביב

המתייצב להליך:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז מרכז (אזרחי)
מדרך מנחם בגין, 154 בית קרדן, ת"ד 33260, תל אביב 6492107
טל: 073-3736262 ; פקס': 02-6468017

תגובת היועץ המשפטי לממשלה ביחס לבקשת הנתבע

לסילוק התביעה על הסף

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 18.1.2018, מתכבד בזאת היועץ המשפטי לממשלה
ליתן עמדתו ביחס לבקשת הנתבע לסילוק התביעה על הסף.

כמפורט להלן, עמדת היועץ המשפטי לממשלה הינה, כי דין הבקשה לסילוק על הסף להידחות.

ואלו טעמי התגובה:

1. במסגרת כתב התביעה המתוקן נטען על ידי התובע, כי צילומו והצגתו בסרט ג'ינין ג'ינין,
אשר הופק ובוים על ידי הנתבע, מהווה הוצאת לשון הרע כלפי התובע בהתאם להוראות
חוק איסור לשון הרע – התשכ"ה, 1965 (להלן: "החוק").

2. הנתבע הגיש בקשה לדחיית התביעה על הסף במסגרתה טען שתי טענות עיקריות המצדיקות לשיטתו את סילוקה של התביעה על הסף, מבלי שיידרש בירור התביעה לגופה:
- א. היעדר יריבות בין הנתבע לבין התובע מן הטעם שלא ניתן לזהות את התובע בסרט נשוא התביעה;
- ב. היעדר עילה שכן לא ניתן לייחס לתובע את ביצוע המעשים המיוחסים לצה"ל בסרט.
3. כאמור לעיל, בכתב התביעה טוען התובע כי הינו מזוהה בסרט וכי חבר שלו צפה בסרט וזיהה אותו.
4. בפתח הדברים יציין היועץ המשפטי לממשלה בתמצית (ומבלי לגרוע מזכותו להגיש עמדה מפורטת לגוף הדברים בהמשך ההליך המשפטי), כי התייצבותו של היועץ המשפטי לממשלה בהליך זה יסודה בעניין הציבורי שהוא רואה בהליך זה.
5. עמדת היועץ המשפטי לממשלה, כפי שהובעה בהליכים המשפטיים הקודמים שעסקו בסרטו של הנתבע הינה, כי מדובר בסרט שקרי המעוות את המציאות כפי שהייתה. היועץ המשפטי לממשלה סבור, כי הסרט על שקריו ואמירותיו הפוגעניות כלפי חיילי צה"ל, מעסיק חלקים נרחבים מהציבור הישראלי לרבות לוחמים ומפקדים בצה"ל ומשפחות שכולות ועל רקע האמור לעיל סבור היועץ המשפטי לממשלה, כי בתביעה זו יש עניין ציבורי המחייב את התייצבותו להליך.
6. התייצבותו של היועץ המשפטי לממשלה להליך זה נועדה בראש ובראשונה להעביר מסר חד משמעי וברור לפיו היועץ המשפטי לממשלה עומד לימינם של חיילי ומפקדי צה"ל שרואים עצמם נפגעים מסרטו של הנתבע ובמקרה ספציפי זה – התובע.
7. לאחר שצוינו דברים אלה, יתייחס היועץ המשפטי לממשלה בתמצית לבקשה לסילוק על הסף.
8. תקנה 100(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 קובעת, כי תביעה תסולק על הסף רק אם "אין הכתב מראה עילת תביעה". כלומר, כי מקריאת כתב התביעה עצמו עולה כי הוא אינו מגלה עילת תביעה ולכן, אפילו יוכח כל הנטען בו, לא יהיה בכך לזכות את התובע בסעד המבוקש (ראי ע"א 5118/16 דיאליט בע"מ נ' Sahajanand Laser Technology Private Ltd, פורסם בנבו, 19.10.2017).
9. בית המשפט ישתמש בסמכותו לסילוק תביעה על הסף רק במקרים בהם ברור, כי בשום פנים ואופן אין התובע יכול לקבל על יסוד הנטען בתביעתו את הסעד המבוקש. בבואו לשקול אפשרות זו, על בית המשפט לנהוג בזהירות רבה ולהשתמש בסמכותו רק במקרים

קיצוניים ויוצאי דופן (ראי מיני רבים בע"א 5634/05 צוקית הכרמל פרויקטים בע"מ נ' מיכה צח חברה לקבלנות כללית בע"מ (פורסם בנבו, 4.6.2007)).

10. עוד נקבע בפסיקה, כי סילוקה של תובענה על הסף הינו אמצעי קיצוני הננקט רק מקום שאין אפשרות, ולו קלושה, כי התובע יזכה בסעד המבוקש וכי סילוק תביעה על הסף יהיה אמצעי הננקט בליט ברירה (רע"א 751/05 החברה הלאומית לאספקת פחם נ' צים חברת השיט בע"מ (פורסם בנבו 1.9.2005)).

11. בספרו של אורי שנהר, דיני לשון הרע, (1997) בעמוד 428 פסקה 28.5.2 נדונה סוגיית מחיקת כתב תביעה שאינו מראה עילת תביעה לפי החוק:

כתב תביעה אינו מראה עילה על פי חוק איסור לשון הרע, אם הוא אינו מצביע על כך שנעשה "פרסום" לאדם אחד או יותר זולת הנפגע, שהפרסום מהווה "לשון הרע" על התובע, ושכל אחד מהנתבעים נושא באחריות לפרסום. בהעדר אחד ממרכיבי העילה רשאי בית המשפט לקבוע, כי כתב התביעה אינו מראה עילה ולפיכך יש למחוק אותו. החלטה למחוק תביעה על הסף תתקבל רק כאשר "ברור ונעלה הוא מכל ספק" כי התביעה אינה מגלה עילה ובית המשפט עשוי להימנע מקבלת החלטה כזו כאשר ניתן לתקן את כתב התביעה כך שיראה עילה.

12. מהאמור לעיל עולה, כי לשם בחינת טענת הנתבע יש לבדוק האם מכתב התביעה עולה שמתקיים פרסום הנוגע לתובע וכן האם על פי הנתען בכתב התביעה מדובר בפרסום אשר יכול להוות "לשון הרע" כלפי התובע.

13. סרטו של הנתבע מהווה פרסום שכן מדובר בסרט אשר קיבל פומבי והוקרן משך שנים (וכפי הנתען – עדיין מוקרן). למעשה כל הקרנה מהווה פרסום נוסף ולכן, ולנוכח דיני ההתיישנות, כל הקרנה בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה מקימה עילת תביעה.

14. בהתייחס לשאלה אם הקרנת הסרט מהווה "לשון הרע" כלפי התובע הרי ששאלה זו מורכבת משתי זרועות. האחת – סוגיית זיהוי התובע בסרט והשנייה – סוגיית העילה. כלומר, בהנחה שניתן לזהות את התובע יש לבחון אם המוצג בסרט מהווה "לשון הרע" כלפי התובע.

15. שאלת זיהוי התובע היא שאלה עובדתית שיש לבררה במסגרת הליך ההוכחות ולבטח לא ניתן לקבוע בשלב מקדמי בו אנו מצויים, כי "ברור ונעלה מכל ספק" שהתובע אינו מוצג בסרט וזאת בלשון המעטה.

16. בכל הנוגע לסוגיית העילה, קרי האם האמור והמוצג בסרט מהווה עילת תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, הרי שבית המשפט המחוזי כמו גם בית המשפט העליון קבעו זה מכבר,

במסגרת הליכים קודמים שנגעו לסרט הנדון, כי הסרט עמוס באמירות שאינן אמת ומציג דברי בלע העולים כדי הוצאת לשון הרע.

17. בעניין זה דומה, כי די אם יפנה היועץ המשפטי לממשלה לפסק הדין בע"א 8345/08 בן נתן ואח' נ' בכרי, פ"ד סה(1) 567 (2011) (להלן: "בע"א 8345/08"), שם צוין בפסקה 17 בפתח פרק הדיון וההכרעה, כי:

בפתח הדברים אציין כי נקודת המוצא לבחינת טענות הצדדים הינה כי בהעדר ערעור מצידו של המשיב על קביעותיו של בית המשפט המחוזי לפיהם הסרט – לרבות ההאשמות הנזכרות בו והקטעים הוויזואליים המופיעים בו – מהווה לשון הרע כהגדרתה של זו בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע ולפיהן למשיב לא עומדת כל הגנה על פי הוראות חוק איסור לשון הרע – קביעות אלה עומדות בעינן...

18. התביעה עוסקת אפוא בסרט שלגביו כבר נפסק שהוא מציג דברי שקר העולים כדי הוצאת לשון הרע. התובע טוען, כי הינו מופיע וניתן לזהותו בסרט ולכן לטענתו מדובר בפרסום הפוגע בשמו הטוב והעולה כדי הוצאת לשון הרע נגדו.

19. בהקשר זה יזכיר היועץ המשפטי לממשלה, כי הסרט מייחס לחיילי צה"ל מעשים קשים וכי ייחוס מעשים אלו לאדם מהווה השפלה ובזוי כלפיו ועלול לעשותו מטרה לשנאה (ראי פסקה 6 לפסק הדין בע"א 8345/08) ועל כן, בנסיבות בהן מתייצב אדם כדוגמת התובע הטוען, כי הוא מופיע בסרט, שומה על בית המשפט לברר את תביעתו ולבחון טענותיו.

20. לפיכך, בדומה לסוגיית זיהויו של התובע, המחייבת בירור בהליך העיקרי, עמדת היועץ המשפטי לממשלה, כי גם הטענה הנוספת, לפיה לא ניתן לייחס לתובע את הדברים שנאמרים בסרט, כולם או חלקם, אף היא טענה שיש לבררה במסגרת הליך משפטי שלם, ולא ניתן להכריע בה במסגרת בקשה לדחיית התביעה על הסף.

21. מכלול טענות התובע, בצירוף קביעותיו של בית המשפט העליון ביחס לסרט נושא התביעה, מביאות לכלל מסקנה, כי לא ניתן לקבוע – ולו בשלב המקדמי הנוכחי – כי גם אם תוכנה הרי שלא יהיה בכך משום עוולה ו/או עילה לפסיקת פיצוי.

לאור המפורט לעיל, ועל רקע ההלכה הפסוקה בעניין, עמדת היועץ המשפטי לממשלה הינה, כי יש לדחות את הבקשה לסילוק התביעה על הסף ולברר את תביעתו של התובע.

ד"ר גוטמן, עו"ד
ב"כ היועץ המשפטי לממשלה

ארי שטיינברג, עו"ד
ב"כ היועץ המשפטי לממשלה